

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente De Bilt
Postbus 300
3720 AH BILTHOVEN

ONDERWERP	Beoordeling IBT omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	+31681025300
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	thomas.van.walchren@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-13070	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Thomas van Walchren	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitvoering luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet deels.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet.

Het oordeel ten aanzien van het vakgebied Wabo luidt 'voldoet deels'. Het oordeel is lager dan het oordeel 'voldoet' uit de vorige beoordeling. De redenen hiervan zijn met name dat u het VTH-beleid heeft verlengd, zonder deze te actualiseren en daarbij niet de verbeterpunten uit te voeren die wij sinds 2021 aangeven. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant. U vindt deze verbeterpunten hieronder in deze brief. Wij gaan er van uit dat u bij het formuleren van nieuw beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving de genoemde verbeterpunten uitvoert. Als wij bij de volgende beoordeling constateren dat u geen of onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de verbeterpunten, heeft dat gevolgen voor de beoordeling 2023-2024.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

Omdat uw taakuitvoering in de vorige beoordelingen als 'voldoet' is beoordeeld, bent u onder het sobere toezichtregime beoordeeld. Dit betekent dat we de ontvangen toezichtinformatie op hoofdlijnen hebben beoordeeld. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 8 november 2023 een gesprek gevoerd met de kwartiermaker VTH. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

U heeft eind 2022 het Beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2019-2022 verlengd tot eind 2023. U bent, blijkens het bijbehorende collegevoorstel van 13 december 2022 (ZS 536300), erover geïnformeerd dat bij het verlengen van het beleid de verbeterpunten die wij in 2021 (!) al hadden aangedragen niet zijn uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant.

Daarnaast heeft u, voorafgaand aan het verlengen van het beleid, geen periodieke beleidsevaluatie uitgevoerd. Daardoor is niet inzichtelijk gemaakt in hoeverre de beleidsdoelen zijn behaald en/of bijsturing nodig is in het verlengde beleidsplan. Ook is niet inzichtelijk of de risicoanalyse uit 2018, waarop prioriteiten en doelen in het beleid zijn gebaseerd, nog actueel is.

Ook is in het beleid niet inzichtelijk gemaakt welke financiële en personele middelen nodig zijn om de doelen te bereiken. Wettelijk is vereist dat u de voor het bereiken van de in het beleid geformuleerde doelen en de uit te voeren werkzaamheden benodigde én beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk maakt en in de begroting borgt. Ook de wijze waarop de benodigde financiële en personele middelen is berekend moet inzichtelijk worden gemaakt. Vervolgens dient u er zorg voor te dragen dat voor de uitvoering van de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's, voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast.

Tot slot stelt u het uitvoeringsprogramma en jaarverslag zodanig vast dat bijsturing binnen de operationele cyclus (voorbereiden, uitvoeren, monitoren) van de BIG-8 cyclus niet goed mogelijk is. Door het uitvoeringsprogramma te vast te stellen is niet mogelijk om in de begroting de personele en financiële middelen te vragen die nodig zijn om de in het uitvoeringsprogramma geprogrammeerde activiteiten uit te voeren om de doelen te bereiken. Het is daarom zaak om de BIG-8-cyclus daadwerkelijk cyclisch te maken en in te bedden in de organisatie. Wij geven u in overweging mee om de BIG-8-cyclus aan te laten sluiten bij de P&C-cyclus.

Op basis van bovenstaande constatering luidt het oordeel over uw taakuitvoering in 2022-2023 'voldoet deels'. Gezien de uitdagingen op het gebied van de taakuitvoering en het goed lopend krijgen van de BIG-8-cyclus, geven wij u ook in overweging mee om te investeren in 1 fte VTH-beleidsmedewerker / kwaliteitsmedewerker.

Een overzicht van alle verbeterpunten vindt u in de bijlage.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat u op 1 februari 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten

die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of u jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of u daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de basis- en plustaken die de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) uitvoert en de VTH-taken die uw eigen organisatie uitvoert.

Wij hebben nu al meerdere jaren geen informatie aangetroffen waaruit blijkt dat u hebt geëvalueerd of de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. In het uitvoeringsprogramma staat simpelweg dat alle medewerkers voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.2 maar niet duidelijk is hoe de evaluatie heeft plaatsgevonden en wat de conclusies zijn per deskundigheidsgebied qua opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker.

Het is van belang dat uw gemeente erop stuit dat door de ODRU én de eigen organisatie aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan en de gemeenteraad daarover actief informeert. Wij verzoeken u dringend deze evaluatie jaarlijks uit te voeren en ook hierover te rapporteren aan de gemeenteraad, zodat duidelijk wordt in hoeverre uw gemeente en de ODRU voldoen aan de kwaliteitscriteria en waar de knelpunten liggen.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

De beoordeling van dit taakveld over 2022 luidt dat uw taakuitvoering 'voldoet'. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan de monumentencommissie.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Aangezien uw gemeente als 'voldoet deels' is beoordeeld, valt u in de komende beoordelingsronde onder het reguliere toezichtregime.

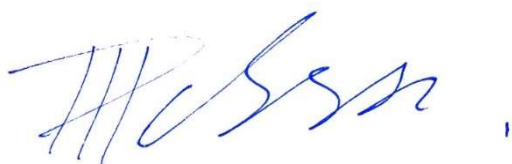
Tot slot

Hiermee is deze toetsingsronde afgerond. We verzoeken u de hiervoor genoemde verbeterpunten op te pakken en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H.P. van Essen', followed by a comma.

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Voer een volledige periodieke beleidsevaluatie uit. *Toelichting: een wettelijk vereiste is dat periodiek gerapporteerd wordt over het al dan niet bereiken van de in het VTH-beleid gestelde doelen, de uitvoering van de activiteiten in verhouding tot de prioriteitstelling en de evaluatie van afspraken met andere bestuursorganen en organen belast met strafrechtelijke handhaving over de samenwerking bij en de afstemming van de werkzaamheden. In het jaarverslag is alleen geëvalueerd in hoeverre beleidsdoelen zijn bereikt.*
2. Stel het jaarverslag voor milieu, bouw en ruimtelijke ordening tijdig vast. *Toelichting: Het gecombineerde jaarverslag 2022/ uitvoeringsprogramma 2023 is op 7 juni 2023 vastgesteld. Stel het jaarverslag eerder vast, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma voor het komende uitvoeringsjaar.*

Strategisch beleid

3. Actualiseer de risicoanalyse en omgevingsanalyse voor RO en Bouw. *Toelichting: Een actuele risicoanalyse en omgevingsanalyse is essentieel om binnen het gemeentelijk grondgebied inzichtelijk te hebben wat de grootse bestaande risico's zijn op het gebied van RO en Bouw. Aan de hand van de grootse risico's kunnen prioriteiten worden bepaald voor vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het fysieke domein.*
4. Actualiseer het beleid voor de Uitvoering (vergunningverlening en aanverwante taken) en Handhaving (toezicht en handhaving) voor de thuishaken. *Toelichting: Actualiseer het verlengde VTH-beleid 2019-2022 (2023) aan de hand van een beleidsevaluatie en een actuele probleem- en risicoanalyse.*
5. Formuleer in het beleid heldere en meetbare doelen die gekoppeld zijn aan gestelde prioriteiten, zoals beschreven onder punt 3. *Toelichting: Om goed te kunnen monitoren en te evalueren is het van belang dat de doelen voldoende concreet (als meetbare prestaties) geformuleerd zijn.*
6. Geef in het beleid inzicht in de afspraken die u heeft gemaakt met de andere betrokken bestuursorganen over de samenwerking bij en de afstemming van de werkzaamheden. *Toelichting: in het beleid wordt hier en daar wel vermeld dat er afspraken zijn gemaakt, maar wat die afspraken inhouden, wordt niet vermeld.*
7. Geef in het beleid inzicht in de afspraken die u heeft gemaakt met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving. *Toelichting: in het beleid wordt hier en daar wel vermeld dat er afspraken zijn gemaakt, maar wat die afspraken inhouden, wordt niet vermeld.*

Operationeel beleid

8. Maak de personele en financiële middelen die **benodigd en beschikbaar** zijn voor het bereiken van de in het beleid geformuleerde doelen inzichtelijk en waarborg deze in de begroting. *Toelichting: Het is nodig om vanuit de doelen een inschatting te maken van de benodigde capaciteit om die doelen te bereiken en het is die benodigde capaciteit die moet worden geborgd in de begroting.*

Programma en organisatie

9. Stel het uitvoeringsprogramma voor milieu, bouw en ruimtelijke ordening tijdig vast. *Toelichting: Het gecombineerde jaarverslag 2022/ uitvoeringsprogramma 2023 is op 7 juni 2023 vastgesteld. Stel het uitvoeringsprogramma voorafgaand aan het uitvoeringsjaar vast.*
10. Stem het uitvoeringsprogramma af met andere betrokken bestuursorganen en de organen die belast zijn met strafrechtelijke handhaving. *Toelichting: uit het uitvoeringsprogramma blijkt niet dat het uitvoeringsprogramma met andere publiekrechtelijke organen is afgestemd.*

Vorbereiding, monitoring en uitvoering

11. Draag zorg voor voldoende financiële en personele middelen voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma en vul deze middelen zo nodig aan of pas het uitvoeringsprogramma zo nodig aan.
12. Verantwoord jaarlijks aan de gemeenteraad in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de ODRU. Voor zover de kwaliteitscriteria niet zijn of konden worden nageleefd, dient hiervan gemotiveerd opgave te worden gedaan. *Toelichting: U heeft dit jaar op degelijke wijze geëvalueerd in hoeverre uw organisatie de kwaliteitscriteria naleeft, maar de evaluatie geen betrekking op de ODRU.*